Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2017. gada 16. maijā *

Konkurence — Aizliegta vienošanās — Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana — Augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas tirgus — Lēmums par sūdzības noraidīšanu — Apgalvotā ražotāju un izplatītāju pretkonkurences rīcība — Ražotāju un izplatītāju saskaņota sūdzību iesniegšana administratīvajās un kriminālatiesiskajās iestādēs — Ziņošana par apgalvotajiem piemērojamā tiesiskā regulējuma pārkāpumiem, ko veikuši paralēlie importētāji — Administratīvās pārbaudes, kuras vēlāk ir rūpīgi veikušas administratīvās iestādes — Valsts iestāžu veikta administratīvo sodu un kriminālsodu uzlikšana paralēlajiem importētājiem — Ražotāju un izplatītāju sūdzību iesniegšanas pielīdzināšana traucējošām prasībām vai administratīvā procesa ļaunprātīgai izmantošanai — Savienības interešu neesamība — Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā

Lieta T-480/15

Agria Polska sp. z o.o ., Sosnoveca [*Sosnowiec*] (Polija),

Agria Chemicals Poland sp. z o.o ., Sosnoveca,

Star Agro Analyse und Handels GmbH , Allerhailigena pie Vildonas [*Allerheiligen bei Wildon*] (Austrija),

Agria Beteiligungsgesellschaft mbH , Allerhailigena pie Vildonas,

ko sākotnēji pārstāvēja *S. Dudzik* un *J. Budzik*, vēlāk – *P. Graczyk* un *W. Rocławski*, advokāti,

prasītājas,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *J. Szczodrowski*, *A. Dawes* un *J. Norris-Usher*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību atbilstoši LESD 263. pantam atcelt Komisijas 2015. gada 19. jūnija Lēmumu C(2015) 4284 *final* (lieta AT.39864 – BASF (agrāk – *AGRIA* u.c./*BASF* u.c.)), ar ko ir noraidīta sūdzība, kuru prasītājas iesniegušas saistībā ar LESD 101. un/vai 102. panta pārkāpumu, ko esot pieļāvuši galvenokārt trīspadsmit uzņēmumi, kuri ražo un izplata augu aizsardzības līdzekļus, ar četru profesionālu organizāciju un kāda advokātu biroja palīdzību vai starpniecību.

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja I. Pelikānova [*I. Pelikánová*], tiesneši P. Niuls [*P. Nihoul*] un J. Svenningsens [*J. Svenningsen*] (referents),

* Tiesvedības valoda – poļu.

sekretārs L. Gžegorčiks [*L. Grzegorczyk*], administrators,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2017. gada 28. februāra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

1 Prasītājas *Agria Polska sp. z o.o.*, *Agria Chemicals Poland sp. z o.o.*, *Star Agro Analyse und Handels GmbH* un *Agria Beteiligungsgesellschaft mbH* ir attiecīgi divas Polijā reģistrētas sabiedrības, viena Vācijā reģistrēta sabiedrība un viena Austrijā reģistrēta sabiedrība, kuras darbojas augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecības jomā, veicot šo preču paralēlo importu, kas tostarp ļauj gūt peļņu no šīm precēm dažādās dalībvalstīs piemērotā pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likmju starpības. Šie darījumi galvenokārt ir šāda veida preču importēšana Polijā no dalībvalstīm, kurās tās jau ir atļautas, to uzglabāšana prasītāju noliktavās Polijā, reeksportēšana uz citām dalībvalstīm, tostarp uz tām, kurās šie līdzekļi sākotnēji tika atļauti, šajā gadījumā galvenokārt uz Vāciju un Austriju.

Process "UOKiK"

2 2010. gada 1. jūlijā *Agria Polska* iesniedza sūdzību (turpmāk tekstā – "valsts sūdzība") *Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības birojs, Polija, turpmāk tekstā – "*UOKiK*") par to, ka trīspadsmit uzņēmumi, proti, *BASF SE*, *Bayer CropScience*, *RWA Raiffeisen Ware Austria AG* (turpmāk tekstā – "*RWA*"), *Deutscher Raiffeisenverband*, *Sumi-Agro*, *Monsanto*, *Nufarm*, *Rokita Agro*, *DuPont*, *Arysta*, *Syngenta*, *Dow* un *Makhteshim Agan*, augu aizsardzības līdzekļu ražotāji vai izplatītāji, ar četru profesionālu organizāciju, proti, *Industrieverband Agrar* (turpmāk tekstā – "*IVA*"), *Fachverband der chemischen Industrie – Industriegruppe Pflanzenschutz* (*IGP*), *European Crop Protection Association* un *Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin* (*PSOR*), kas attiecīgi ir reģistrētas Vācijā, Beļģijā un Polijā, kā arī viena advokātu biroja palīdzību vai starpniecību, nav ievērojuši 2007. gada 16. februāra *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów* (Likums par konkurences un patērētāju tiesību aizsardzību; *Dz. U.* Nr. 50, 331. poz.).

3 Ar 2010. gada 10. augusta vēstuli *UOKiK* vadītājs informēja *Agria Polska* par to, ka, tā kā valsts sūdzībā minētā prakse attiecās uz 2005. un 2006. gadu, šis birojs vairs nevar veikt izmeklēšanu par šo praksi. Proti, saskaņā ar Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības likuma 93. pantu procesu konkurenci ierobežojošu darbību jomā vairs nevar uzsākt pēc viena gada termiņa no tā gada beigām, kurā ir beidzies attiecīgais pārkāpums.

4 2010. gada 30. augustā *Agria Polska* atkārtoti vērsās *UOKiK* ar lūgumu uzsākt izmeklēšanas procedūru par apgalvoto augu aizsardzības līdzekļu ražotāju un izplatītāju veiktu aizliegtās vienošanās īstenošanu, apgalvojot, ka valsts sūdzība, kas iesniegta iepriekšējā gada 1. jūlijā, attiecās arī uz to, ka šīs personas neesot ievērojušas Eiropas Savienības konkurences noteikumus.

5 Ar 2010. gada 22. novembra vēstuli *UOKiK* vadītājs saglabāja savu nostāju, precizējot, ka Polijas tiesībās paredzētais viena gada noilguma termiņš ir piemērojams pat tad, ja lūgtā izmeklēšana attiecas uz Savienības konkurences tiesību normām.

Process Komisijā

6 2010. gada 30. novembrī prasītājas un *Agro Nova Polska sp. z o.o*. iesniedza sūdzību Eiropas Komisijai saskaņā ar Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101.] un [102.] pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 7. pantu (turpmāk tekstā – "sūdzība"). Šī sūdzība attiecās uz tām pašām vienībām kā valsts sūdzība, kas tika iesniegta *UOKiK*. *Agro Trade Handelsgesellschaft mbH* un *Cera Chem S.a.r.l.*, attiecīgi atbilstoši Vācijas un Luksemburgas tiesībām reģistrētas sabiedrības, pievienojās sūdzībai, par ko Komisija 2010. gada 15. decembrī tika informēta ar kopējiem papildu apsvērumiem, ko šīs sabiedrības iesniedza kopā (turpmāk tekstā – "sākotnējās sūdzības iesniedzējas"). Šīs pašas sabiedrības 2011. gada 27. aprīlī iesniedza Komisijai papildu informāciju.

7 2011. gada 29. jūlijā sākotnējās sūdzības iesniedzējas iesniedza Komisijai sūdzības kopsavilkumu.

8 No sākotnējo sūdzības iesniedzēju šādi iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka sūdzības galvenokārt attiecās uz LESD 101. panta pārkāpumu. Šī sūdzība attiecās arī uz to, ka *RWA* esot pārkāpusi LESD 102. pantu.

9 Vispārīgi sākotnējās sūdzības iesniedzējas apgalvoja, ka sūdzībā minētās vienības ir darbojušās pret tām, neievērojot Savienības konkurences tiesības. Šīs darbības galvenokārt esot izpaudušās kā šo vienību vienošanās un/vai saskaņotas darbības, un tās esot veidojusi ļaunprātīga saskaņota paziņošana Austrijas un Polijas administratīvajām un krimināltiesiskajām iestādēm, izraisot šaubas par sākotnējo sūdzības iesniedzēju komercdarbības tiesiskumu gan no augu aizsardzības līdzekļiem piemērojamo tiesību normu prasību aspekta, gan no to apstākļu aspekta, kādos tiek veikta šādu līdzekļu paralēlā tirdzniecība, tostarp no nodokļu aspekta.

10 Sākotnējās sūdzības iesniedzējas uzskata, ka sūdzībā minēto vienību kļūdaino, nepilno un pat nepatieso paziņojumu dēļ tās nolūkā izstumt no tirgus kļūdas pēc ir tikušas pakļautas daudzām Austrijas un Polijas administratīvo, nodokļu un krimināltiesisko iestāžu veiktām administratīvām pārbaudēm, tostarp pārbaudēm uz vietas un augu aizsardzības līdzekļu izņemšanai no to noliktavām, un ka pret tām esot tikušas uzsāktas krimināllietas turklāt sezonālo augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecībai stratēģiski nozīmīgos gada posmos, proti, gada pirmajā daļā.

11 Šo administratīvo un kriminālprocesu rezultātā sākotnējām sūdzības iesniedzējām esot uzlikti lieli naudas sodi, kā rezultātā turklāt viena no tām, *Agria Polska*, esot bankrotējusi, kā arī tika uzlikti augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecības aizliegumi šāda veida produktu tirdzniecībai būtiskākajā gada posmā. Tā rezultātā sākotnējās sūdzības iesniedzējas esot zaudējušas būtiskas un grūti atgūstamas tirgus daļas.

12 Sākotnējās sūdzības iesniedzējas, kurām tika uzlikti administratīvie sodi un krimināls odi, dažos gadījumos, ceļot prasību kompetentajās valsts tiesās, tomēr esot panākušas minēto sodu atcelšanu vai būtisku to apmēra samazinājumu, kas liecinot par sūdzībā minēto vienību paziņojumu ļaunprātīgu un nepatiesu raksturu, ko sākotnējās sūdzības iesniedzējas kvalificē kā "traucējošas prasības" no 1998. gada 17. jūlija sprieduma *ITT Promedia*/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) izrietošās judikatūras izpratnē.

13 Sākotnējās sūdzības iesniedzējas arī apgalvoja, ka šīs denuncēšanas darbības, ko veikušas sūdzībā minētās vienības, esot tikušas atvieglotas gan Vācijas iestāžu, tostarp Vācijas Federatīvās Republikas vēstniecības Polijas Republikā, gan Polijas iestāžu aktīvas iejaukšanās dēļ. Šajā ziņā šīs iestādes esot tikušas pakļautas intensīvai lobēšanai no augu aizsardzības līdzekļu ražotāju un izplatītāju puses.

14 2012. gada 27. martā Komisija ar sākotnējo sūdzības iesniedzēju piekrišanu nosūtīja sūdzības nekonfidenciālo un konsolidēto versiju šajā sūdzībā minētajām vienībām, kas iesniedza apsvērumus laikā no 2012. gada aprīļa līdz jūnijam.

15 Attiecīgajos apsvērumos sūdzībā minētās vienības apstrīdēja, ka būtu iesniegušas tajos minētos faktus, un galvenokārt apgalvoja, ka dažādās darbības, ko dažas no tām esot veikušas valsts administratīvajās iestādēs vai valsts tiesās, esot likumīgas, tostarp tādēļ, ka esot tikušas aizskartas to tiesības uz intelektuālo un rūpniecisko īpašumu, un lai novērstu aizskārumu to reputācijai. Tāpat tās skaidroja, ka to darbības nekādi neesot tikušas saskaņotas un tas, ka šīs darbības esot veiktas aptuveni vienos un tajos pašos datumos, galvenokārt esot izskaidrojams ar to, ka tās esot saskārušās ar paralēlo importētāju veiktajām prettiesiskajām darbībām vienos un tajos pašos laikposmos. Runājot par šajos apstākļos notikušo saziņu starp noteiktiem augu aizsardzības līdzekļu ražotājiem un/vai izplatītājiem vai starp pēdējiem minētajiem un profesionālajām organizācijām, vai arī ar valsts administrāciju, tā esot pilnībā bijusi pamatota, tāpat kā to dalība pārbaudēs. Tādējādi šī likumīgā saziņa neliecinot par to, ka tās būtu noslēgušas aizliegtu vienošanos LESD 101. panta izpratnē.

16 Ar 2014. gada 8. decembra vēstuli Komisija informēja sākotnējās sūdzības iesniedzējas par savu nodomu noraidīt sūdzību galvenokārt tādēļ, ka nepastāv pietiekama Savienības interese par to, lai turpinātu to izskatīt atbilstoši LESD 101. vai 102. pantam.

17 Savas pagaidu analīzes pamatojumam Komisija skaidroja, pirmkārt, ka iespēja konstatēt, ka ir noticis LESD 101. un/vai 102. panta pārkāpums, esot neliela tādēļ, ka nav iesniegti pietiekami pierādījumi sūdzības pamatojumam, un arī tādēļ, ka esot grūti konstatēt, ka šajā lietā *RWA* ieņem dominējošu stāvokli, vai kolektīva dominējošā stāvokļa esamību un līdz ar to pierādīt šāda stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Šajā ziņā Komisija norādīja, ka tā neuzskata, ka judikatūra, kura izriet no 1998. gada 17. jūlija sprieduma *ITT Promedia*/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) un no 2010. gada 1. jūlija sprieduma *AstraZeneca*/Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266), kas apstiprināts apelācijas kārtībā ar 2012. gada 6. decembra spriedumu *AstraZeneca*/Komisija (C-457/10 P, EU:C:2012:770), būtu piemērojama situācijām, kurās uzņēmumi informē valsts iestādes par citu uzņēmumu iespējami prettiesisku rīcību vai darbībām vai izdara spiedienu, lai tiktu veikts administratīvais vai kriminālprocess attiecībā uz pēdējiem minētajiem. Otrkārt, Komisija uzskatīja, ka izmeklēšanas veikšanai vajadzīgie resursi visdrīzāk būtu nesamērīgi salīdzinājumā ar nelielo iespēju konstatēt pārkāpumu. Treškārt, Komisija uzskatīja, ka šajā posmā valsts iestādes un tiesas var labāk risināt sūdzībā izvirzītās problēmas.

18 2015. gada 8. janvārī iesniegtajos apsvērumos sākotnējo sūdzības iesniedzēju, izņemot *Agro Nova Polska*, pārstāvis informēja Komisiju, ka *Agro Trade Handelsgesellschaft* un *Cera Chem* ir atteikušās turpināt procesu un attiecīgi ir uzskatāms, ka tās ir "atsaukušas savu sūdzību". Viņš arī izskaidroja, ka prasītājas apstrīd paziņoto lēmumu par sūdzības atstāšanu bez izskatīšanas, it īpaši precizējot, ka šāda pieeja būtiski samazinot to iespēju saņemt valsts tiesās atlīdzību par attiecīgajiem Savienības tiesību, proti, LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem.

19 Ar 2015. gada 19. jūnija Lēmumu C(2015) 4284 *final* (lieta AT.39864 – *BASF* (agrāk *AGRIA* u.c./*BASF* u.c.)) (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums") Komisija noraidīja sūdzību, lielākoties atkārtojot pagaidu analīzes elementus, kas izklāstīti 2014. gada 8. decembra vēstulē, uzsverot, ka tai ir ierobežoti resursi un ka šajā lietā padziļināta izmeklēšana, kas būtu jāveic un kas iespējami attiektos uz darbībām, ko septiņu gadu laikā esot veikuši 18 uzņēmumi četrās dalībvalstīs, būtu pārāk sarežģīta un laikietilpīga, kaut arī iespēja konstatēt pārkāpumu šajā lietā šķiet neliela, kas liekot sliekties par labu izmeklēšanas neuzsākšanai.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

20 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 19. augustā, prasītājas cēla šo prasību.

21 Pēc divkāršas procesuālo rakstu apmaiņas un pēc tiesneša referenta ziņojuma uzklausīšanas Vispārējā tiesa nolēma sākt tiesvedības mutvārdu daļu. Tās vajadzībām prasītājas un Komisija tika aicinātas rakstveidā atbildēt uz Vispārējās tiesas procesa organizatorisko pasākumu ietvaros uzdotajiem jautājumiem. Tās uz šiem jautājumiem atbildēja noteiktajā termiņā, attiecīgi 2017. gada 16. un 12. janvārī, un, būdamas aicinātas ieņemt nostāju par attiecīgajām atbildēm, 2017. gada 6. februārī Komisija iesniedza apsvērumus par prasītāju 2017. gada 16. janvāra atbildi, bet prasītājas šajā aspektā ieņēma nostāju tikai tiesas sēdē.

22 Tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz jautājumiem, ko Vispārējā tiesa uzdeva 2017. gada 28. februāra tiesas sēdē. Mutvārdu paskaidrojumos prasītājas tostarp minēja Komisijā notiekošā administratīvā procesa ilgumu, bet, kad Vispārējā tiesa šajā saistībā uzdeva jautājumu, tās paskaidroja, ka nevēlas izvirzīt jaunu pamatu par saprātīga termiņa principa pārkāpumu.

23 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

24 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt;

— piespriest prasītājām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

25 Prasības pamatojumam prasītājas izvirza divus pamatus, kas attiecas, pirmkārt, uz tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kuras paredzētas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā, pārkāpumu un, otrkārt, uz LESD 101. un 102. panta pārkāpumu.

26 Vispārējā tiesa uzskata par piemērotu vispirms izvērtēt otro pamatu.

Par otro pamatu

27 Prasītāju izvirzītais otrais pamats ir iedalāms divās daļās. Pirmā daļa attiecas uz Komisijas acīmredzamo kļūdu Savienības interešu par izmeklēšanas uzsākšanu vērtējumā un – šajā kontekstā – uz kļūdu tiesību piemērošanā, Komisijai atsakoties attiecīgajam gadījumam piemērot 1998. gada 17. jūlija spriedumā *ITT Promedia*/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) un 2010. gada 1. jūlija spriedumā *AstraZeneca* /Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266) noteiktos principus. Šā pamata otrā daļa attiecas uz LESD 101. un 102. panta lietderīgās iedarbības neievērošanu tādēļ, ka šajā lietā neviena valsts iestāde un neviena valsts tiesa nav varējušas lietderīgi īstenot Savienības primāro tiesību normas tādēļ, ka Komisija nav veikusi izmeklēšanu.

28 Komisija lūdz noraidīt otro pamatu kā nepamatotu.

Par otrā pamata pirmo daļu, kas attiecas uz acīmredzamu kļūdu Savienības interešu par izmeklēšanas uzsākšanu vērtējumā

29 Prasītājas uzskata, ka Komisija, apstrīdētajā lēmumā konstatēdama, ka nepastāv pietiekamas Savienības intereses par izmeklēšanas uzsākšanu, ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā. Šajā ziņā tās norāda, ka sūdzība attiecas uz šķērsli paralēlajai tirdzniecībai un ka Komisija pati esot atzinusi šajā lēmumā, ka, ja izmeklēšana būtu jāuzsāk, tā attiektos uz darbībām, ko apmēram septiņu gadu laikā veikuši 18 uzņēmumi četrās dalībvalstīs. Tādējādi izmeklēšanas, kādu pieprasījušas prasītājas sūdzībā, ģeogrāfiskais un materiāltiesiskais apmērs liecinot par vajadzību to veikt Savienības līmenī, un attiecīgi Komisija daudz labāk varot to veikt ar vajadzīgo vai sagaidāmo efektivitāti nekā Polijas un/vai Austrijas iestādes.

30 Prasītājas arī uzskata, ka ir iesniegušas pietiekamus pierādījumus sūdzībā formulēto apgalvojumu pamatojumam. Tādējādi, atteikdamās uzsākt izmeklēšanu, Komisija neesot pareizi izvērtējusi visus konkrētās lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus.

31 Šajā ziņā prasītājas, pirmkārt, it īpaši apgalvo, ka ir notikusi saziņa starp diviem, attiecīgi Polijas un Austrijas, advokātu birojiem. Austrijas advokātu biroju esot pilnvarojušas sabiedrības, kuru anonimitāte ir saglabāta, lai pašas vai ar Polijas biroja starpniecību iesniegtu daudzās sūdzības pret prasītājām Polijas un/vai Austrijas administratīvajās un krimināltiesiskajās tiesās. Tomēr denuncēšanas un šo spiedienu mērķis, ko prasītājas arī kvalificē kā "ļaunprātīgu kriminālprocesa un administratīvā procesa izmantošanu" un ko tās galvenokārt piedēvē *RWA*, galvenokārt esot bijis, saskaņoti sniedzot kļūdainu vai nepatiesu informāciju, panākt, lai trijām no prasītājām tiktu aizliegts veikt paralēlās tirdzniecības darbību nākamo triju gadu laikā, kā arī pastiprināt prasītāju nodokļu pārbaudes bez īpaša pamatojuma. *RWA* esot arī nolīgusi poļu privātdetektīvus, lai tie uzraudzītu prasītāju darbību.

32 Otrām kārtām, prasītājas atsaucas uz dažu Polijas un Austrijas ierēdņu liecībām, kas esot fiksētas tādas uzklausīšanas protokolos, kas notikusi saistībā ar administratīvajiem un krimināprocesiem, kuri uzsākti pēc sūdzībā minēto vienību pieprasījuma, kā arī tādēļ, ka Vācijas Federatīvās Republikas vēstniecības Polijas Republikā pārstāvis kopā ar Polijas ierēdņiem esot piedalījies 2005. gada 14. un 15. jūnija sanāksmēs starp *PSOR* un *IVA*, divām sūdzībā minētajām augu aizsardzības līdzekļu ražošanas un izplatīšanas apvienībām. Šo sanāksmju laikā *IVA* pārstāvis esot sagatavojis detalizētu protokolu, kā tas izriet no atzinīgā vērtējuma, ko atbilstoši prasītāju norādītajam esot paudis protokola autors, kurā tiekot izteikta uzslava par to, ka ir panākts, ka *Agria Polska* tiek traucēta veikt savu komercdarbību, "pareizajā brīdī" iejaucoties un izvēloties "labus" partnerus.

33 Trešām kārtām, prasītājas apstrīd to sanāksmju tiesiskumu un pamatotību, kurās piedalījušās Vācijas, Austrijas un Polijas iestādes un kuras attiecās uz sākotnējo sūdzības iesniedzēju darbību, un kuru rezultātā pēc Polijas ierēdņu 2006. gada 6. februāra vizītes pie viņu kolēģiem Austrijas *Bundesamt für Ernährungssicherheit* (Federālais Pārtikas drošības birojs, Austrija) 2006. gada 22. februārī Polijas Augu un sēklu veselības ģenerālais inspektors esot licis Silēzijas vojevodistes Augu un sēklu veselības ģenerālais inspektoram Katovicā (Polija) no jauna pārbaudīt *Agria Polska* darbību. Prasītājas 2017. gada 16. janvāra atbildē uz Vispārējās tiesas jautājumiem arī apgalvo, ka šīs Polijas ierēdņu vizītes Austrijā iekļāva arī tikšanos ar darba grupu, kura ir pilnvarota izvērtēt *IVA* augu aizsardzības līdzekļus, un tas liecinot par ietekmi, kāda šai apvienībai esot bijusi Polijas iestāžu lēmumu pieņemšanas procesā.

– *Vispārīgi apsvērumi*

34 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisija, kam ar LESD 105. panta 1. punktu ir uzticēts uzdevums nodrošināt LESD 101. un 102. panta piemērošanu, ir aicināta noteikt un īstenot Savienības konkurences politiku, un Komisijai šim nolūkam ir rīcības brīvība sūdzību izskatīšanā (spriedumi, 2005. gada 26. janvāris, *Piau*/Komisija, T-193/02, EU:T:2005:22, 80. punkts; 2007. gada 12. jūlijs, *AEPI*

/Komisija, T-229/05, nav publicēts, EU:T:2007:224, 38. punkts, un 2010. gada 15. decembris, *CEAHR* /Komisija, T-427/08, EU:T:2010:517, 26. punkts). Lai efektīvi izpildītu šo uzdevumu, tai tātad ir tiesības piešķirt dažāda līmeņa prioritāti tai iesniegtajām sūdzībām (skat. spriedumu, 1999. gada 4. marts, *Ufex* u.c./Komisija, C-119/97 P, EU:C:1999:116, 88. punkts un tajā minētā judikatūra).

35 Tad, kad Komisija, izmantojot šo diskrecionāro varu, izlemj piešķirt tai iesniegtajām sūdzībām dažāda līmeņa prioritāti, tā var ne vien noteikt secību, kādā sūdzības tiks izskatītas, bet arī noraidīt sūdzību tādēļ, ka nepastāv pietiekama Savienības interese turpināt lietas izskatīšanu (spriedumi, 1995. gada 24. janvāris, *Tremblay* u.c./Komisija, T-5/93, EU:T:1995:12, 60. punkts, un 2001. gada 14. februāris, *Sodima*/Komisija, T-62/99, EU:T:2001:53, 36. punkts). Ņemot vērā, ka Savienības interešu par sūdzību konkurences jomā vērtējums ir atkarīgs no katra atsevišķā gadījuma faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem (spriedums, 2007. gada 12. jūlijs, *AEPI*/Komisija, T-229/05, nav publicēts, EU:T:2007:224, 38. punkts), nav jāierobežo to novērtējuma kritēriju skaits, ko var izmantot Komisija, un otrādi – nav jāliek Komisijai izmantot tikai kādus noteiktus kritērijus (spriedumi, 2001. gada 17. maijs, *IECC* /Komisija, C-450/98 P, EU:C:2001:276, 58. punkts, un 2008. gada 16. janvāris, *Scippacercola* un *Terezakis*/Komisija, T-306/05, nav publicēts, EU:T:2008:9, 189. punkts).

36 Tomēr Komisijas diskrecionārā vara nav neierobežota (spriedums, 1999. gada 4. marts, *Ufex* u.c./Komisija, C-119/97 P, EU:C:1999:116, 89. punkts). Proti, tai ir jāņem vērā un rūpīgi jāizvērtē visi tiesiskie un faktiskie apstākļi, kuriem ir nozīme un kurus tai ir darījis zināmus sūdzības iesniedzējs, lai pieņemtu lēmumu par turpmāku rīcību attiecībā uz sūdzību (skat. spriedumu, 2001. gada 17. maijs, *IECC/*Komisija, C-450/98 P, EU:C:2001:276, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

37 Ja Komisija nolemj – kā šajā lietā – neuzsākt izmeklēšanu, tai nav jākonstatē, ka nav noticis pārkāpums, lai pamatotu šo lēmumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 16. janvāris, *Scippacercola* un *Terezakis*/Komisija, T-306/05, nav publicēts, EU:T:2008:9, 130. un 180. punkts un tajos minētā judikatūra).

38 Tādējādi šādā situācijā Vispārējai tiesai ir jāpārbauda nevis tas, vai sūdzības iesniedzējs savā sūdzībā ir norādījis pietiekamus pierādījumus, lai varētu konstatēt konkurences tiesību pārkāpumu, bet tas, vai no apstrīdētā lēmuma izriet, ka Komisija ir izsvērusi kaitējuma, ko apgalvotais pārkāpums var nodarīt iekšējā tirgus darbībai, apmēru, tā pastāvēšanas pierādīšanas iespējamību un to izmeklēšanas pasākumu apjomu, kas vajadzīgi, lai tā vislabākajos apstākļos izpildītu savu pienākumu uzraudzīt LESD 101. un 102. panta ievērošanu (spriedumi, 1992. gada 18. septembris, *Automec*/Komisija, T-24/90, EU:T:1992:97, 86. punkts; 1995. gada 24. janvāris, *Tremblay* u.c./Komisija, T-5/93, EU:T:1995:12, 62. punkts, un 2007. gada 12. jūlijs, *AEPI*/Komisija, T-229/05, nav publicēts, EU:T:2007:224, 41. punkts). Turklāt Savienības tiesas veiktajā pārbaudē nav jāaizstāj Komisijas vērtējums par Savienības interesēm ar savu vērtējumu (skat. spriedumu, 2008. gada 16. janvāris, *Scippacercola* un *Terezakis/*Komisija, T-306/05, nav publicēts, EU:T:2008:9, 97. punkts un tajā minētā judikatūra).

39 Lai ļautu Vispārējai tiesai veikt efektīvu pārbaudi par to, kā Komisija izmanto savu diskrecionāro varu noteikt prioritātes, šai iestādei tomēr ir saistošs pienākums norādīt pamatojumu, ja tā atsakās turpināt sūdzības izskatīšanu, un šim pamatojumam ir jābūt pietiekami precīzam un sīki izklāstītam (spriedumi, 1999. gada 4. marts, *Ufex* u.c./Komisija, C-119/97 P, EU:C:1999:116, 90. un 91. punkts, un 2001. gada 14. februāris, *Sodima*/Komisija, T-62/99, EU:T:2001:53, 42. punkts).

40 Šajā lietā Komisija apstrīdētajā lēmumā uzskatīja, ka nav pietiekamas Savienības intereses uzsākt izmeklēšanu, jo iespējamība, ka tiks konstatēts LESD 101. un/vai 102. panta pārkāpums, ir neliela, izmeklēšanas apjoms visdrīzāk būs nesamērīgs salīdzinājumā ar šo ierobežoto iespējamību un valsts iestādes un tiesas var vislabāk izvērtēt izvirzītos jautājumus.

41 Tieši šajā kontekstā un ņemot vērā šā sprieduma 34.–39. punktā atgādināto judikatūru, ir jāizvērtē otrā pamata pirmā daļa.

– Par iespējamību konstatēt konkurences tiesību pārkāpumu un par izmeklēšanas apjomu

42 Runājot par to, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā uzskatīja, ka iespējamība konstatēt apstrīdēto pārkāpumu ir neliela, Vispārējā tiesa norāda, ka prasītāju norādītie faktiskie apstākļi gan ļauj konstatēt, ka pret tām ir tikuši vienlaicīgi un saskaņoti vērsti denuncēšanas pasākumi Austrijas un Polijas iestādēs galvenokārt 2005. un 2006. gadā, bet arī 2008. un 2010.–2012. gadā, un šo denuncēšanu visticamāk ir veikuši daži no sūdzībā minētajiem augu aizsardzības līdzekļu ražotājiem un izplatītājiem, pat ja šis fakts nav konstatēts ne ar pārliecību, ne precīzi.

43 Šajā ziņā Vispārējā tiesa konstatē, ka pierādījumi – kā apstrīdētajā lēmumā norādījusi Komisija –, ko prasītājas iesniegušas, lai apliecinātu ticamību tam, ka augu aizsardzības līdzekļu ražotāji un izplatītāji ir noslēguši vienošanos vai ir veikuši saskaņotas darbības, lielākoties attiecās, pirmkārt, uz to, ka pret prasītājām vērstās denuncēšanas darbības valsts iestādēs ir notikušas vienlaicīgi, otrkārt, uz to, ka šie ražotāji un izplatītāji esot apvienojušies nozares apvienībās konkrēti 2005. gada 14. un 15. jūnijā kopīgā sanāksmē ar *PSOR* un *IVA* un ir šo apvienību biedri, un, treškārt, uz to, ka divi advokātu biroji tikuši pilnvaroti informēt dažādas valsts iestādes par apgalvotajiem augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecībai piemērojamo tiesību normu pārkāpumiem, ko esot pieļāvušas sākotnējās sūdzības iesniedzējas.

44 Protams, LESD 101. pantā ir stingri aizliegti jebkādi tādi tieši vai netieši savstarpēji kontakti starp saimnieciskās darbības subjektiem, kuru mērķis vai sekas ir vai nu faktiska vai potenciāla konkurenta rīcības ietekmēšana tirgū, vai tirgus stratēģijas atklāšana šādam konkurentam, ko ir nolemts izmantot tirgū vai kuras izmantošanas iespēja tiek apsvērta. Tomēr saimnieciskās darbības subjektiem joprojām ir tiesības saprātīgi piemēroties konstatētai vai sagaidāmai savu konkurentu rīcībai (spriedumi, 1975. gada 16. decembris, *Suiker Unie* u.c./Komisija, no 40/73 līdz 48/73, 50/73, no 54/73 līdz 56/73, 111/73, 113/73 un 114/73, EU:C:1975:174, 174. punkts, un 1999. gada 20. aprīlis, *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija, no T-305/94 līdz T-307/94, no T-313/94 līdz T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 un T-335/94, EU:T:1999:80, 720. punkts). Tādējādi uzņēmumi tostarp var rīkoties, lai aizstāvētu savas likumīgās intereses no iespējamajiem tāda piemērojamo noteikumu kā šajā lietā – augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecības tiesiskā regulējuma – pārkāpumiem no savu konkurentu puses. Un otrādi, Regulas Nr. 1/2003 7. pantā tādiem uzņēmumiem kā prasītājas ir ļauts denuncēt Komisijai iespējamos savu konkurentu pieļautus LESD 101. un 102. panta pārkāpumus.

45 Šajā lietā informācijā, ko sūdzībā vienpusēji iesniegušas prasītājas, ir iespējams saskatīt norādes par iespējamu sūdzībā minēto vienību saskaņotu kolektīvas paziņošanas par apgalvotajiem pārkāpumiem, tostarp augu aizsardzības līdzekļu paralēlajai tirdzniecībai piemērojamā tiesiskā regulējuma pārkāpumiem, ko pieļāvušas prasītājas, stratēģijas noteikšanu.

46 Tomēr, runājot par iespējamību konstatēt aizliegtās vienošanās vai saskaņotu darbību pastāvēšanu, Vispārējā tiesa, ņemot vērā dažu no sūdzībā minētajām vienībām sniegtos skaidrojumus, saskaņā ar kuriem tām bija jāreaģē uz sākotnējo sūdzības iesniedzēju pieļautajiem pārkāpumiem vienā un tajā pašā gada laikposmā, proti, tad, kad vajadzība pēc audzētāju augu aizsardzības līdzekļiem bija visaugstākā, uzskata, ka Komisija, nepieļaujot acīmredzamu kļūdu vērtējumā, apstrīdētajā lēmumā ir uzskatījusi, ka ar šādiem atbildes elementiem bija iespējams pamatot to, ka šo līdzekļu ražotāji un izplatītāji ir vienlaicīgi veikuši denuncējošas darbības valsts iestādēs.

47 Vēl, runājot par iespējamību konstatēt, ka šīm vienlaicīgas denuncijas darbībām iespējams bijis pretkonkurences mērķis, Vispārējā tiesa vispārīgi uzskata, ka, ņemot vērā tostarp riskus, ka tiks aizskarta to reputācija vai apdraudēts pārdoto produktu sākotnējais stāvoklis, augu aizsardzības līdzekļu ražotāji un izplatītāji var likumīgi informēt kompetentās valsts iestādes par iespējamiem spēkā esošo tiesību normu pārkāpumiem no savu konkurentu puses, tostarp šādu līdzekļu paralēlās tirdzniecības kontekstā. Runājot par dažu sūdzībā minēto vienību dalību pārbaudes darbībās, ko veikušas valsts iestādes prasītāju telpās, tāds Savienības tiesiskais regulējums kā Padomes 2003. gada 22. jūlija Regula (EK) Nr. 1383/2003 par muitas rīcību attiecībā uz precēm, par kurām ir aizdomas, ka

tās pārkāpj atsevišķas intelektuālā īpašuma tiesības, un pasākumiem, ko veic attiecībā uz precēm, kas ir pārkāpušas šādas tiesības (OV 2003, L 196, 7. lpp.), un Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. jūnija Regula (ES) Nr. 608/2013 par muitas darbu intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanā un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1383/2003 (OV 2013, L 181, 15. lpp.), dažos gadījumos ir paredzēta intelektuālā īpašuma tiesību īpašnieku iespēja piedalīties, lai, veicot pārbaudes darbības, noteiktu šo tiesību iespējamo aizskārumu.

48 Tātad Komisija apstrīdētajā lēmumā, arī nepieļaujot acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatīja, ka sūdzībā minētās vienības bija tiesīgas informēt valsts iestādes par iespējamajiem prasītāju pieļautajiem piemērojamo tiesību normu pārkāpumiem un attiecīgajā gadījumā sadarboties ar šīm iestādēm, kad tās veic pārbaudes.

49 Visbeidzot, runājot par prasītāju administratīvo pārbaužu un administratīvās un krimināvajāšanas pielīdzināšanu sūdzībā minēto vienību rīcībai, Vispārējā tiesa konstatē, ka lēmumus veikt dokumentārās pārbaudes vai pārbaudes uz vietas un uzsākt administratīvo un krimināvajāšanu pret prasītājām, kuru dēļ tām radās sarežģījumi savas komercdarbības veikšanas turpināšanā tādos pašos apstākļos, bija pieņēmušas valsts iestādes, kuras – kā atzīst prasītājas – rīkojas valsts interesēs un kuru lēmumi šajā saistībā ietilpst to novērtējuma brīvībā. Proti, neraugoties uz atsaucēm 2017. gada 16. janvāra atbildē uz dažām Polijas un Austrijas tiesību normām, kuru teksts neļauj ar pārliecību apstiprināt to nostāju, prasītājas joprojām nav pierādījušas, ka šīs valsts iestādes būtu rīkojušās, izmantojot saistīto kompetenci, tādā ziņā, ka atbilstoši šīm valstu tiesību normām šīm iestādēm būtu bijis pienākums rīkoties tikai tādēļ, ka tās ir saņēmušas informāciju no trešajām personām.

50 Tomēr Vispārējā tiesa uzskata, ka šajā lietā nav izslēgts, ka šīs valsts iestādes atbilstoši savām valsts tiesību normām būtu varējušas nolemt, ka tām – anonīmi vai ne – iesniegtā informācija neļauj konstatēt vai turēt aizdomās par to, ka prasītājas ir pārkāpušas piemērojamās administratīvās, nodokļu vai krimināltiesiskās normas, un tātad ar to nav pamatota procedūras uzsākšana pret tām. Turklāt, kā ir uzsvērusi Komisija apstrīdētā lēmuma 52. punktā, daļa Polijas iestāžu veikto pārbaužu, it īpaši 2008. gadā, katrā ziņā ir veikta pēc iestāžu pašas ierosmes, nevis pēc prasītāju konkurentu lūguma.

51 Papildus jautājumam par to, kā šīs Austrijas un Polijas iestādes ir izvērtējušas iespēju veikt pārbaudes vai uzsākt procedūru pret prasītājām, Vispārējā tiesa norāda, ka atbilstoši prasītāju sniegtajiem datiem 57 lēmumi, no kuriem katrs attiecas uz atšķirīgu prasītāju tirgotu produktu, tika pieņemti Austrijā administratīvās pārbaudes procedūru beigās, kurās valsts iestādes varējušas konstatēt, ka prasītājas ir pārkāpušas piemērojamās tiesības, un ka, runājot par Poliju, prasītājām būtībā tika uzlikti administratīvi naudas sodi 21 759 969,92 Polijas zlotu (PLN), PLN 48 247 161,60 un PLN 375 056,56 apmērā. Šajā ziņā kompetentās valsts tiesas, kas izskatīja prasītāju celtās prasības, daļu iepriekš minēto lēmumu, kā arī minētos naudas sodus vēlāk daļēji vai pilnīgi atcēla. Tomēr valsts iestādes atbilstoši valsts tiesībām pieņemtajos lēmumos gan sākotnēji uzskatīja, ka prasītājas nav ievērojušas augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecībai piemērojamās tiesību normas un ka katrā ziņā iespējamie pārkāpumi, ko pieļāvušas valsts iestādes, nav piedēvējami sūdzībā minētajām vienībām.

52 Šie konstatējumi, ko veikušas Polijas un Austrijas iestādes, varēja ļaut relativizēt – kā šajā lietā ir norādījusi Komisija – prasītāju apgalvojumu, saskaņā ar kuru paziņojumi un denuncijas, ko esot veikuši sūdzībā minētie augu aizsardzības līdzekļu ražotāji un izplatītāji, esot bijušas maldinošas un nepatiesas un esot veiktas kolektīvā mēģinājuma ietvaros izstumt no tirgus prasītājas kā konkurējošas sabiedrības. Turklāt šajā ziņā Vispārējā tiesa norāda, ka prasītājas joprojām nav izskaidrojušas, kādu saprotamu iemeslu dēļ tās nav atbilstoši valsts tiesībām cēlušas prasības par goda un cieņas aizskaršanu Polijas un Austrijas tiesās pret sabiedrībām, kuras tās šajā lietā apsūdz par maldinošu vai nepatiesu paziņojumu izdarīšanu attiecībā uz tām.

53 Ņemot vērā šos apsvērumus, no pirmā acu uzmetiena nav acīmredzams, ka šobrīd Savienības tiesībās Komisijai būtu bijis viegli konstatēt, ka sūdzībā minēto vienību rīcība, kādu to ir aprakstījušas un dokumentējušas prasītājas, pati par sevi varētu tikt uzskatīta par tādu, kas ir veikta aizliegtas vienošanās ietvaros LESD 101. panta izpratnē vai izmantojot kolektīvo dominējošo stāvokli LESD 102. panta izpratnē.

54 Tādējādi Komisija, nepieļaujot acīmredzamu kļūdu vērtējumā, varēja apstrīdētajā lēmumā uzskatīt, ka iespējamība, ka tiks konstatēts LESD 101. vai 102. panta pārkāpums, šķiet neliela.

55 Ciktāl sūdzībā un šajā prasībā prasītājas apstrīd valsts iestāžu – šajā gadījumā Vācijas, Austrijas un Polijas iestāžu – rīcību un lēmumus, tostarp to sazināšanos, lai izpildītu savu uzdevumu uzraudzīt, lai uzņēmumi, kas tirgo augu aizsardzības līdzekļus, ievērotu piemērojamo tiesisko regulējumu, ir jākonstatē, ka šāda dalībvalstu rīcība un lēmumi neietilpst LESD 101. un 102. panta piemērošanas jomā, jo šie panti ir paredzēti tikai, lai reglamentētu uzņēmumu rīcību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1984. gada 5. aprīlis, *van de Haar* un *Kaveka de Meern*, 177/82 un 178/82, EU:C:1984:144, 24. punkts). Šajā ziņā prasītāju 2017. gada 16. janvāra atbildē minētais apstāklis, ka šo iestāžu izvēli par to, vai veikt pārbaudes, esot ietekmējusi vēršanās ar pilnvaroto advokātu biroju starpniecību, nemaina to, ka to lēmumiem ir valsts iestāžu lēmumu raksturs.

56 Turklāt Komisija varēja pamatoti uzskatīt, ka tādai izmeklēšanai, kāda ir pieprasīta sūdzībā, kas būtu vajadzīga, lai pierādītu vai atspēkotu to, ka pastāv LESD 101. un/vai 102. panta pārkāpums, būtu jāiesaista būtiski resursi. Proti, pat ja prasītājas ir iesniegušas pierādījumus tikai par dažām sūdzībā minētajām vienībām, tostarp *RWA*, tās tomēr radījušas šaubas attiecībā uz citām sabiedrībām, kā arī uz profesionālajām organizācijām.

57 Vēl, pretēji prasītāju apgalvotajam, tas, ka Komisija ir konstatējusi, ka izmeklēšana, kāda ir pieprasīta sūdzībā, būtu ļoti apjomīga, ja tā būtu jāuzsāk, pats par sevi nav noteicošais kritērijs, lai to piespiestu uzsāktu šādu izmeklēšanu. Tas pats attiecas arī uz to, ka sūdzībā minētā rīcība esot tikusi īstenota vairākās dalībvalstīs.

58 Par šo aspektu Komisija šajā lietā apgalvo, ka sūdzībā pārmestā rīcība galvenokārt esot notikusi vienā dalībvalstī, proti, Polijā, kurā atrodas *Agria Polska* galvenās noliktavas.

59 Šajā ziņā, pat ja dažas pārbaudes darbības būtu varējušas notikt Austrijā un ja šajā dalībvalstī prasītājām būtu varēts uzlikt sankcijas, no lietas materiāliem izriet, ka lielākā daļa grūtību, ar kurām ir saskārušās prasītājas attiecībās ar valsts iestādēm, ir saistītas ar to darbību Polijā un tikai mazākā mērā – Austrijā.

60 Tomēr Vispārējā tiesa norāda, ka prasītājas ir iesniegušas valsts sūdzību tikai Polijā. Proti, 2017. gada 16. janvāra atbildē tās apstiprināja, ka nebija iesniegušas līdzīgu sūdzību *Bundeswettbewerbsbehörde* (Federālā konkurences iestāde, Austrija), un šajā ziņā tās tiesas sēdē skaidroja, ka tas, ka tās nav iesniegušas sūdzību šai iestādei, ir izskaidrojams ar Luksemburgas sabiedrības *Cera Chem* lēmumu vērsties Komisijā, kas, šo sabiedrību skatījumā, pēc *UOKiK* atteikuma izskatīt valsts sūdzību dabiski vislabāk var izskatīt sūdzību.

61 Neatkarīgi no šiem skaidrojumiem Vispārējā tiesa uzskata, ka prasītājas būtu varējušas iesniegt sūdzību Federālajā konkurences iestādē, jo, pirmkārt, tās apsūdz *RWA* par Austrijas advokātu biroja pilnvarošanu, kurš savukārt esot pilnvarojis Polijas advokātu biroju, lai veiktu denunciju valsts administratīvajās un krimināltiesiskajās iestādēs attiecībā uz prasītājām, un, otrkārt, 2012. gada aprīlī tās tika pakļautas Federālā pārtikas drošības dienesta pārbaudēm.

62 Turklāt tas, ka prasītājas ir iesniegušas sūdzību tikai Polijā, apstiprina to, ka, to skatījumā un kā apstrīdētajā lēmumā būtībā uzskatījusi Komisija, *UOKiK*, iespējams, vislabāk varēja izskatīt sūdzībā izklāstītos iebildumus, tāpat kā Polijas vai pat Austrijas tiesas – saistībā ar prasību, kuru prasītājas būtu varējušas celt, lai panāktu tāda kaitējuma atlīdzību, kas izrietot no tā, ka augu aizsardzības līdzekļu ražotāji, kā apgalvots, nav ievērojuši LESD 101. un 102. pantu.

63 Pat ja tiktu konstatēts, ka sūdzība attiecās uz darbībām, ko prasītāju konkurenti ir veikuši gan Austrijā, gan Polijā, un pat Vācijā un Luksemburgā (lai gan trūkst atbilstošu un būtisku pierādījumu par to), tas, ka norādītā rīcība ir notikusi vairākās dalībvalstīs, šajā gadījumā – galvenokārt divās no tām, var būt tikai norāde par to, ka Savienības līmenī celta prasība varētu būt efektīvāka nekā daudzu prasību celšana valsts līmenī (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 15. decembris, *CEAHR*/Komisija, T-427/08, EU:T:2010:517, 176. punkts). Tomēr ar šādu norādi pašu par sevi nepietiek arī, lai pamatotu to, ka Komisija uzsāktu izmeklēšanu.

64 Katrā ziņā, pat ja pieņem, ka Komisija zināmā mērā tāpat būtu varējusi labi izskatīt lietu, jo sūdzībā minētās darbības attiecās uz vairākām dalībvalstīm un ņemot vērā, ka *UOKiK* ir noraidījis analoģisku valsts sūdzību tāda iemesla dēļ, kas ir saistīts ar valsts noilguma noteikumu, [prasītājām] nav nekādu tiesību uz to, lai Komisija izskatītu lietu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 17. decembris, *Si.mobil*/Komisija, T-201/11, EU:T:2014:1096, 40. punkts), gan no lietas materiāliem izriet, ka šajā lietā šīs darbības galvenokārt attiecas tikai uz divām dalībvalstīm un ka Komisija, nepieļaudama acīmredzamu kļūdu vērtējumā šajā saistībā, ir konstatējusi, ka iespējamība pierādīt iespējamu pārkāpumu ir diezgan neliela, un šis konstatējums pats par sevi varēja ļaut secināt, ka nepastāv Savienības interese par lietas izskatīšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 17. decembris, *Si.mobil*/Komisija, T-201/11, EU:T:2014:1096, 100. punkts un tajā minētā judikatūra).

– Par judikatūras, kas izriet no 1998. gada 17. jūlija sprieduma "ITT Promedia"/Komisija (T-111/96) un 2010. gada 1. jūlija sprieduma "AstraZeneca"/Komisija (T-321/05), piemērojamību šai lietai

65 Prasītājas apstrīd Komisijas nostāju apstrīdētajā lēmumā, atbilstoši kurai no 1998. gada 17. jūlija sprieduma *ITT Promedia*/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) un 2010. gada 1. jūlija sprieduma *AstraZeneca*/Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266) izrietošā judikatūra nav piemērojama šajā lietā un tātad neļauj saskaņotās darbības, ko veikušas sūdzībā minētās vienības, kvalificēt par pretkonkurences rīcību. Tās turklāt uzskata, ka sūdzībā aprakstītās darbības sniedz Komisijai iespēju attīstīt Savienības konkurences tiesības, kas esot viens no Komisijas paziņojumā par sūdzību, kas iesniegtas saskaņā ar [LESD 101. un 102. pantu], izskatīšanu Komisijā (OV 2004, C 101, 65. lpp.), ar grozījumiem (OV 2004, C 148, 10. lpp.), atzītajiem pamatiem.

66 Šajā ziņā ir jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija pamatoja grūtības konstatēt sūdzībā minēto pārkāpumu tostarp ar to, ka atbilstoši šīs iestādes uzskatam tas, ka uzņēmumi ir informējuši valsts iestādes vai, izmantojot prasītāju lietoto terminoloģiju, denuncējuši iespējamos pārkāpumus šajās valsts iestādēs, nav apzīmējams ar jēdzieniem "traucējošas prasības" vai "normatīvajā regulējumā paredzēto procedūru ļaunprātīga izmantošana" tās judikatūras izpratnē, kas izveidojusies attiecībā uz dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas jēdzienu un kas izriet no 1998. gada 17. jūlija sprieduma *ITT Promedia*/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) un 2010. gada 1. jūlija sprieduma *AstraZeneca* /Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266). Līdz ar to ir jāizvērtē, vai šai judikatūrai ir nozīme šajā lietā.

67 Šajā ziņā 1998. gada 17. jūlija sprieduma *ITT Promedia*/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) 60. un 61. punktā, lasot tos kopā ar tā 55. punktu, Vispārējā tiesa atgādināja, ka piekļuve tiesai, tostarp dominējošā stāvoklī esoša uzņēmuma piekļuve, ir pamattiesības un vispārējais princips, kas nodrošina tiesību ievērošanu, un ka tādējādi tikai un vienīgi izņēmumu apstākļos tas, ka dominējošā stāvoklī esošs uzņēmums ceļ prasību tiesā pret savu konkurentu, var būt dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana LESD 102. panta izpratnē. Tādējādi, lai secinātu, ka prasība tiesā patiesībā var būt

dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, ir jāizpilda divi kumulatīvi nosacījumi. Proti, ir jābūt tā, ka, pirmkārt, celto prasību pamatoti nevar uzskatīt par centieniem konstatēt attiecīgā uzņēmuma tiesības un tādējādi tā var kalpot vienīgi pretējās puses nokausēšanai, un, otrkārt, šī prasība ir iecerēta tāda plāna ietvaros, kura mērķis ir likvidēt konkurenci. Šie divi nosacījumi ir jāinterpretē un jāpiemēro šauri, lai netraucētu piemērot vispārējo principu par piekļuvi tiesai (spriedums, 2012. gada 13. septembris, *Protégé International*/Komisija, T-119/09, nav publicēts, EU:T:2012:421, 49. punkts).

68 Lietā, kurā tika pasludināts 2010. gada 1. jūlija spriedums *AstraZeneca*/Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266), Savienības tiesa uzskatīja, ka uzņēmums, kas ieņem dominējošu stāvokli, nepastāvot attaisnojumam saistībā ar uzņēmuma, kas konkurē, balstoties uz sniegumu, leģitīmu interešu aizsardzību vai objektīvam attaisnojumam, nevar izmantot "tiesisko regulējumu" tādējādi, lai kavētu vai padarītu sarežģītāku konkurentu ienākšanu tirgū (spriedums, 2010. gada 1. jūlijs, *AstraZeneca* /Komisija, T-321/05, EU:T:2010:266, 672. un 817. punkts, kas apstiprināts apelācijas tiesvedībā ar 2012. gada 6. decembra spriedumu *AstraZeneca*/Komisija, C-457/10 P, EU:C:2012:770, 134. punkts). Tiesa uzskata, ka ļaunprātīgas rīcības prettiesiskumam LESD 102. panta ietvaros nav nekādas saistības ar tās atbilstību vai neatbilstību citām tiesību normām un ka dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu vairumā gadījumu veido pilnīgi tiesiska rīcība citu tiesību nozaru, nevis konkurences tiesību ietvaros (spriedums, 2012. gada 6. decembris, *AstraZeneca*/Komisija, C-457/10 P, EU:C:2012:770, 132. punkts).

69 Tomēr 1998. gada 17. jūlija spriedumā *ITT Promedia*/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) un 2010. gada 1. jūlija spriedumā *AstraZeneca*/Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266) tika apstrīdēta rīcība, kas atšķiras no šajā lietā prasītāju sūdzībā minētajām vienībām piedēvētās rīcības.

70 Proti, ir jākonstatē, ka abās lietās, kurās tika taisīts 1998. gada 17. jūlija spriedums *ITT Promedia* /Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) un 2010. gada 1. jūlija spriedums *AstraZeneca*/Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266), administratīvajām iestādēm un tiesām, kurās bija vērsušies attiecīgie uzņēmumi, kas ieņēma dominējošo stāvokli, nebija novērtējuma brīvības attiecībā uz iespēju izskatīt vai neizskatīt šo uzņēmumu pieteikumus, neatkarīgi no tā, vai runa bija par pretprasību, kas būtu celta valsts tiesā, vai par uzņēmuma lēmumu atsaukt savu pieteikumu par tirgū laišanas atļaujas saņemšanu zālēm. Pirmkārt, tiesai, kurā tika celta šī pretprasība, tā bija jāizskata. Otrkārt, tirgū laišanas atļaujas izsniedzēja iestāde nevarēja nolemt saglabāt šo atļauju spēkā pretēji minētā atļaujas saņēmēja gribai.

71 Turpretī, kā konstatēts šā sprieduma 49. un 50. punktā, administratīvās un krimināltiesiskās iestādes, kas šajā lietā ir nolēmušas pārbaudīt vai vajāt un pat sodīt prasītājas, varēja būt pieņēmušas šos lēmumus neatkarīgi no informācijas, ko tām esot snieguši augu aizsardzības līdzekļu ražotāji un izplatītāji uzņēmumi. Un otrādi, tās, pamatojoties uz iesniegto – tostarp anonīmi – informāciju, būtu varējušas arī uzskatīt, ka nebija jāveic pārbaudes vai jāuzsāk procedūra pret prasītājām.

72 Līdz ar to papildus tam, ka, pamatojoties uz sūdzībā sniegtajām ziņām, nevarēja ar pārliecību noteikt sūdzībā minēto uzņēmumu kolektīvo dominējošo stāvokli vai arī kāda no tiem, šajā gadījumā – *RWA*, dominējošo stāvokli, Vispārējā tiesa uzskata, ka Komisija, nepieļaujot acīmredzamu kļūdu vērtējumā šajā saistībā, varēja uzskatīt, ka iespējamība pierādīt, ka šajā lietā ir ticis pārkāpts LESD 101. un/vai 102. pants, bija neliela, tostarp tādēļ, ka nebija acīmredzams, ka uz attiecīgajām darbībām pamatlietā varētu attiekties dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas jēdziens tās judikatūras izpratnē, kas izriet no 1998. gada 17. jūlija sprieduma *ITT Promedia*/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) un no 2010. gada 1. jūlija sprieduma *AstraZeneca*/Komisija (T-321/05, EU:T:2010:266). Šo konstatējumu apstiprina tas, ka 1998. gada 17. jūlija spriedumā *ITT Promedia*/Komisija (T-111/96, EU:T:1998:183) Savienības tiesa uzsvēra, ka tam, ka attiecīgajā gadījumā esošajos apstākļos ir jāatzīst dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, ir izņēmuma raksturs.

73 Visbeidzot, ņemot vērā Komisijas plašo rīcības brīvību, nosakot prioritātes Savienības konkurences tiesību attīstības jomā, tas, ka lieta, iespējams, var ļaut attīstīt šīs tiesības jaunā aspektā, pretēji prasītāju apgalvotajam neliek Komisijai veikt izmeklēšanu.

74 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, otrā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

Par otrā pamata otro daļu, kas attiecas uz LESD 101 un 102. panta lietderīgo iedarbību

75 Otrā pamata otrajā daļā prasītājas apgalvo, ka, atsakoties uzsākt izmeklēšanu, Komisija šajā lietā esot atņēmusi LESD 101. un 102. pantam lietderīgo iedarbību.

76 Proti, ar apstrīdēto lēmumu un ņemot vērā *UOKiK* atteikumu uzsākt izmeklēšanu Polijā, kā arī grūtības vai pat neiespējamību praksē valsts tiesās panākt nodarītā kaitējuma atlīdzību, par sūdzībā minēto vienību pieļautajiem konkurences tiesību pārkāpumiem sodu neesot varējusi uzlikt ne konkurences iestāde, ne valsts tiesa, lai arī tika skarta preču brīva aprite, it īpaši augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecība, un Komisijai bija patiesa iespēja nodrošināt Savienības konkurences tiesību atbilstošu attīstību.

77 Vispirms, runājot par to, ka *UOKiK* nolēma neizskatīt valsts sūdzību tādu noteikuma par viena gada noilgumu dēļ, kas paredzēts Polijas tiesībās un kas sākas ar tā gada beigām, kurā apgalvotais pārkāpums esot ticis pārtraukts, ir jākonstatē, ka šis valsts konkurences iestādes lēmums, kurā nav iekļauts nekāds vērtējums par LESD 101. un 102. panta ievērošanu vai neievērošanu, nevar būt pamats Komisijas pienākumam uzsākt izmeklēšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 21. janvāris, *easyJet Airline*/Komisija, T-355/13, EU:T:2015:36, 28. punkts).

78 Turklāt ir jāuzsver, ka efektivitātes prasība nevar radīt pienākumu Komisijai tad, ja tā konstatē, ka nepastāv Savienības intereses par izmeklēšanas uzsākšanu, pārbaudīt, vai konkurences iestādes, kurā iepriekš tika iesniegta līdzīga sūdzība, rīcībā ir institucionāli, finanšu un tehniskie līdzekļi, lai izpildītu tai Regulā Nr. 1/2003 noteikto uzdevumu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2014. gada 17. decembris, *Si.mobil*/Komisija, T-201/11, EU:T:2014:1096, 57. punkts).

79 Katrā ziņā prasītājas nav pierādījušas, ka *UOKiK* neplānoja veikt procedūru un noteikt efektīvus sodus par LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem. Tās arī nekādi nav norādījušas, kādā veidā Polijas tiesībās paredzētais noilguma termiņš, kas tām tika noteikts valsts sūdzības noraidīšanas pamatojumam un kas, nepastāvot Savienības tiesiskajam regulējumam, kurš būtu piemērojams *ratione temporis*, ietilpa Polijas Republikas procesuālajā autonomijā, varēja padarīt neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtināt to tiesību īstenošanu, kas tām izriet no šīm LESD tiesību normām (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2006. gada 13. jūlijs, *Manfredi* u.c., no C-295/04 līdz C-298/04, EU:C:2006:461, 77. un 78. punkts). Turklāt tiesas sēdē prasītājas atzina, ka valsts sūdzībā un 2010. gada 30. augusta vēstulē tās nebija iesniegušas *UOKiK* vērtēšanai faktus, kas attiecās uz laikposmu pēc 2008. gada, lai arī Polijas iestādes – kā ir uzsvērusi Komisija konkrēti 2017. gada 6. februāra apsvērumos – laikā no 2010. gada maija līdz jūnijam ir pārbaudījušas *Agria Polska* noliktavas un galvenās atrašanās vietas.

80 Vēl Vispārējā tiesa atgādina, ka vispārīgi, kā ir atgādināts Regulas Nr. 1/2003 6. pantā, valsts tiesām, kuras ir pilnvarotas savas kompetences ietvaros piemērot LESD 101. un 102. pantu, kas rada tiešu iedarbību indivīdu attiecībās un rada tiesības attiecīgajām personām, ir jānodrošina šo tiesību normu pilnīga iedarbība un jāaizsargā tiesības, kuras tās piešķir indivīdiem (spriedums, 2001. gada 20. septembris, *Courage* un *Crehan*, C-453/99, EU:C:2001:465, 23. un 25. punkts).

81 Līdz ar to prasītājām bija tiesības celt prasību par to zaudējumu atlīdzību Polijas vai Austrijas valsts tiesās, kas tām esot nodarīti tādas augu aizsardzības līdzekļu ražotāju un izplatītāju rīcības vai darbību dēļ, ko tās uzskata par pretējām LESD 101. un 102. pantam. Proti, ikviena persona – fiziska vai juridiska – var prasīt atlīdzību par radītajiem zaudējumiem, ja pastāv cēloņsakarība starp attiecīgajiem zaudējumiem un aizliegto vienošanos vai darbību, kas aizliegta ar LESD 101. vai 102. pantu (spriedums, 2006. gada 13. jūlijs, *Manfredi* u.c., no C-295/04 līdz C-298/04, EU:C:2006:461, 61. punkts).

82 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka iespējams valsts konkurences iestādes vai Komisijas atteikums uzsākt izmeklēšanu, kurā viena no šīm administratīvajām iestādēm var izvērtēt konkurences noteikumu pārkāpuma esamību un attiecīgajā gadījumā uzlikt naudas sodu uzņēmumiem, uz kuriem attiecas šī izmeklēšana, neierobežo prasītāju tiesības vērsties valsts tiesās, ceļot prasību par to zaudējumu atlīdzību, kas esot radīti LESD 101. vai 102. panta neievērošanas dēļ.

83 Šādos apstākļos, pat kontekstā, kurā valsts konkurences iestāde, šajā gadījumā *UOKiK*, noraidīja valsts sūdzību tāda iemesla dēļ, kas saistīts ar valsts noteikumu par noilgumu, un pat tad, ja iespējama Komisijas izmeklēšana valsts tiesās celto prasību ietvaros, iespējams, būtu varējusi atvieglot prasītāju pierādīšanas pienākumu, pēdējās minētās nevar apgalvot, ka apstrīdētā lēmuma dēļ, kurā Komisija ir atteikusies uzsākt izmeklēšanu, LESD 101. un 102. pantam tika atņemta lietderīgā iedarbība.

84 Turklāt Vispārējā tiesa atgādina, ka prasība par zaudējumu atlīdzību valsts tiesās tāpat kā Komisijas un valsts konkurences iestāžu darbības var būtiski veicināt efektīvas konkurences saglabāšanu Savienībā (spriedums, 2001. gada 20. septembris, *Courage* un *Crehan*, C-453/99, EU:C:2001:465, 27. punkts) un ka it īpaši tad, kad Komisija nolemj neizskatīt sūdzību, sūdzības iesniedzējam ir tiesības vērsties valsts tiesā, lai aizstāvētu savas tiesības, kas tam izriet no LESD 101. un 102. panta (skat. spriedumu, 1997. gada 18. marts, *Guérin automobiles/*Komisija, C-282/95 P, EU:C:1997:159, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

85 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jānoraida otrā pamata otrā daļa.

86 Tādējādi no visiem šā sprieduma 42.–84. punktā minētajiem apsvērumiem izriet, ka Komisija, izsverot kaitējuma, ko apgalvotais pārkāpums var nodarīt iekšējā tirgus darbībai, apmēru, tā pastāvēšanas pierādīšanas iespējamību un vajadzīgo izmeklēšanas pasākumu apjomu, apstrīdētajā lēmumā nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

87 Līdz ar to otrais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par pirmo pamatu

88 Pirmā pamata ietvaros prasītājas apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi to tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kas ir paredzētas gan Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – "ECPAK") 13. pantā, gan Pamattiesību hartas 47. pantā. Tādējādi esot radīts būtisks kaitējums to reputācijai, kā arī iespējai attīstīt savu paralēlās tirdzniecības darbību. Šo kaitējumu, vismaz attiecībā uz *Agria Polska*, tās aplēš PLN 45 868 000 apmērā.

89 Prasītājas uzskata, ka tām būtu jābūt tiesībām uz efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā, kurā esot pārkāptas to tiesības tādēļ, ka sūdzībā minētās vienības esot pārkāpušas Savienības konkurences tiesības. Atsakoties uzsākt izmeklēšanu, lai arī *UOKiK* jau pati bija atteikusies uzsākt izmeklēšanu valsts līmenī, pieņemot lēmumu, kurš nav pārsūdzams atbilstoši Polijas tiesībām, Komisija tām esot liegusi jebkādu citu iespēju apstrīdēt pēc būtības pēdējās minētās lēmumu, kas esot bijis jāpieņem, lai konstatētu LESD 101. vai 102. panta pārkāpumu. Tomēr tikai tad, ja Komisija būtu pieņēmusi šādu lēmumu, izskatot lietu pēc būtības, prasītājas būtu varējušas apstrīdēt šo lēmumu Vispārējā tiesā. Tādējādi prasītājas uzskata, ka vienīgais efektīvais tiesību aizsardzības līdzeklis, kas ļautu nodrošināt aizsardzību, kura tām esot garantēta LESD un atvasinātajās Savienības tiesībās, būtu bijis tieši Komisijas veikta izmeklēšanas uzsākšana.

90 Pretēji tam, ko apstrīdētajā lēmumā esot norādījusi Komisija, tas, ka prasītājas būtu cēlušas prasību valsts tiesās pret sūdzībā un valsts sūdzībā minētajiem uzņēmumiem, iespējams, atbilstoši civiltiesībām, nodokļu tiesībām, administratīvajām, komerctiesībām vai krimināltiesībām, tostarp par pierādījumu viltošanu, neslavas celšanu vai ētikas noteikumu pārkāpumu, neļautu tām panākt atlīdzību

par kaitējumu, kas ir tieši saistīts ar apgalvoto, sūdzībā minēto LESD 101. un/vai 102. panta pārkāpumu. Pirmkārt, attiecībā uz dažu prasības veidu celšanu Polijas tiesībās jau esot iestājies noilgums tādēļ, ka ticis piemērots valsts tiesībās paredzētais trīs gadu noilguma termiņš, kurš ir paredzēts prasībām saistībā ar saimnieciskās darbības veikšanu. Otrkārt, pēc prasītāju domām, Polijas tiesas vēl nevarētu nodrošināt efektīvu LESD 101. un 102. pantā garantēto uzņēmumu tiesību aizsardzību.

91 Komisija lūdz pamatu noraidīt kā nepamatotu.

92 Vispirms Vispārējā tiesa atgādina, ka atbilstoši Pamattiesību hartas 47. panta pirmajai daļai ikvienai personai, kuras tiesības un brīvības, kas garantētas Savienības tiesībās, tikušas pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ievērojot minētajā pantā paredzētos nosacījumus. Šis princips ir vispārējs Savienības tiesību princips, kas izriet no dalībvalstu kopējām konstitucionālajām tradīcijām un kas ir noteikts ECPAK 6. un 13. pantā. Atbilstoši paskaidrojumiem attiecībā uz Pamattiesību hartas 47. pantu, kuri saskaņā ar LES 6. panta 1. punkta trešo daļu un Pamattiesību hartas 52. panta 7. punktu ir jāņem vērā, to interpretējot, Pamattiesību hartas 47. panta otrā daļa atbilst ECPAK 6. panta 1. punktam (spriedums, 2010. gada 22. decembris, *DEB* C-279/09, EU:C:2010:811, 29. un 32. punkts).

93 Pirmkārt, runājot par prasītāju argumentāciju par to tiesību uz efektīvas tiesību aizsardzības Vispārējā tiesā neievērošanu, ir jāatgādina, ka fiziskajām vai juridiskajām personām, kurām ir tiesības iesniegt sūdzību atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 7. pantam, ir tiesību aizsardzības līdzeklis, kas ir paredzēts to likumīgo interešu aizsardzībai, ja to sūdzība nav pilnībā vai daļēji tikusi apmierināta (spriedums, 1977. gada 25. oktobris, *Metro SB-Großmärkte*/Komisija, 26/76, EU:C:1977:167, 13. punkts). Šajā lietā prasītājas ir tieši izmantojušas šo tiesību aizsardzības līdzekli, ceļot šo prasību atbilstoši LESD 263. pantam.

94 Otrkārt, runājot par to, ka prasītājas esot vēlējušās panākt, ka Komisija pieņem lēmumu, kurā tiktu konstatēta apgalvotā LESD 101. un/vai 102. panta pārkāpuma esamība vai neesamība, lai attiecīgajā gadījumā celtu prasību atbilstoši LESD 263. pantam par šādu lēmumu, ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 1/2003 7. pantā sūdzības iesniedzējam nav piešķirtas tiesības pieprasīt, lai Komisija pieņemtu galīgu lēmumu par to, vai apgalvotais pārkāpums pastāv vai nepastāv, tāpat tajā nav arī paredzēts Komisijas pienākums jebkurā gadījumā turpināt procedūru līdz galīgā lēmuma pieņemšanas stadijai (spriedums, 1979. gada 18. oktobris, *GEMA*/Komisija, 125/78, EU:C:1979:237, 18. punkts, un rīkojums, 2011. gada 31. marts, *EMC Development*/Komisija, C-367/10 P, nav publicēts, EU:C:2011:203, 73. punkts).

95 Turklāt, ja piekristu prasītāju viedoklim, saskaņā ar kuru Komisijai būtu sistemātiski jāuzsāk izmeklēšana, ja tādu pat sūdzību kā tai iesniegtā jau iepriekš (iespējams, kļūdaini valsts konkurences iestāde) ir noraidījusi tāda iemesla dēļ, kas ir saistīts ar noilgumu, vispār nebūtu atbilstoša Regulas Nr. 1/2003 13. panta 2. punkta mērķim efektivitātes nolūkā ieviest resursu optimālu sadali Eiropas konkurences tīklā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 21. janvāris, *easyJet Airline*/Komisija, T-355/13, EU:T:2015:36, 37. punkts). Katrā ziņā ne Regulā Nr. 1/2003, ne Komisijas Paziņojumā par sadarbību Konkurences iestāžu tīklā (OV 2004, C 101, 43. lpp.) netika radītas tiesības, nedz paļāvība uzņēmumiem par to, ka to lietu izskatīs konkrētā konkurences iestāde (skat. spriedumu, 2014. gada 17. decembris, *Si.mobil*/Komisija, T-201/11, EU:T:2014:1096, 39. punkts un tajā minētā judikatūra), lai attiecīgajā gadījumā gūtu labumu no šīs iestādes, izmantojot savas izmeklēšanas pilnvaras, savāktajiem pierādījumiem.

96 Treškārt, prasītājas būtībā sūdzas, pirmkārt, par jebkāda tiesību aizsardzības līdzekļa trūkumu valsts līmenī, kas ļautu efektīvi panākt atlīdzību par kaitējumu, kas, to skatījumā, tām ir nodarīts sūdzībā minēto sabiedrību rīcības dēļ un par ko *UOKiK* nav veikusi izmeklēšanu, un, otrkārt, par *UOKiK* lēmuma neuzsākt valsts izmeklēšanu noilguma dēļ pārsūdzības līdzekļa trūkumu, jo 2011. gada 12. jūlija rīkojumā II GSK 1035/11 *Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa, Polija) līdzīgā lietā esot nospriedusi, ka "[*UOKiK* vadītāja] informācija par pamata neesamību uzsākt

procedūru aizliegto vienošanos jomā nav uzskatāms par lēmumu atteikties uzsākt procedūru" un ka " *UOKiK* vadītāja vēstule [šajā saistībā] ir informatīva un nav kvalificējama kā tiesību akts vai pasākums [Polijas] Procesuālā kodeksa administratīvajās tiesās 3. panta 2. punkta 4. apakšpunkta izpratnē".

97 Tomēr šajā ziņā, pat ja tiesas sēdē Komisija piekrita, ka nav izslēgts, ka ar šo *Naczelny Sąd Administracyjny* (Augstākā administratīvā tiesa) judikatūru netiek ievērots LESD 101. un 102. pants un ir attaisnota vēlāka tiesvedības uzsākšana pret Polijas Republiku, Vispārējā tiesa atgādina, ka procedūras atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 7. pantam ietvaros netiek veikta dalībvalstu iestāžu, tostarp tiesu, pienākumu neizpildes konstatēšana, jo tas tiek darīts LESD 258. pantā paredzētās procedūras sakarā ar pienākumu neizpildi ietvaros (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 1997. gada 29. septembris, *Sateba*/Komisija, T-83/97, EU:T:1997:140, 39. punkts), un ka nav atļauts apiet noteikumus, kas faktiski ir piemērojami, mēģinot izvairīties no tā, ka procedūrai, ko reglamentē Līgums, tiek piemērots LESD 258. pants, to mākslīgi pakļaujot noteikumiem, kas paredzēti Regulā Nr. 1/2003 (skat. rīkojumu, 1997. gada 19. februāris, *Intertronic*/Komisija, T-117/96, EU:T:1997:16, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).

98 Tādējādi ir jānoraida prasītāju argumentācija, pirmkārt, par to, ka ir īss noilguma termiņš, kas piemērojams *UOKiK* pretkonkurences darbību procedūrai, kā arī trīs gadu noilguma termiņš, kas piemērojams uzņēmumu atbilstoši Polijas tiesībām celtajām prasībām, un, otrkārt, par *UOKiK* lēmuma neuzsākt valsts izmeklēšanu pārsūdzības līdzekļa neesamību Polijas tiesībās.

99 Neatkarīgi no tā, ka *UOKiK* atteicās uzsākt valsts izmeklēšanu, prasītājas katrā ziņā bija tiesīgas atbilstoši valsts tiesībām valsts tiesās celt prasības par tāda kaitējuma atlīdzību, kas radies saistībā ar to, ka sūdzībā minētās vienības neesot ievērojušas LESD 101. un 102. pantu. Šajā ziņā, pirmkārt, tam, ka pretēji Polijas tiesībām, kas bija piemērojamas *rationae temporis* valsts sūdzības iesniegšanas laikā, Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. novembra Direktīvā 2014/104/ES par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem (OV 2014, L 349, 1. lpp.), bija paredzēts garāks noilguma termiņš šādu prasību celšanai, šajā gadījumā piecu gadu termiņš, nav nozīmes, jo šīs direktīvas transponēšanas termiņš nebija beidzies šīs sūdzības iesniegšanas datumā. Otrkārt, katrā ziņā, pat ja būtu jākonstatē, ka prasītājām nebija piemērota tiesību aizsardzības līdzekļa valsts tiesās, lai panāktu atlīdzību par minēto kaitējumu, īstenojot konkurences noteikumus privāttiesiskā kārtībā (*private enforcement*), šāda situācija neradītu Komisijai pienākumu uzsākt izmeklēšanu Savienības līmenī, īstenojot minētos noteikumus publisko tiesību kārtībā (*public enforcement*).

100 Vispār prasītājas skaidroja, ka tās bija cēlušas prasību par zaudējumu atlīdzību *Sąd Okręgowy w Warszawie* (Varšavas apgabaltiesa, Polija), pamatojoties uz Polijas tiesībām, lai panāktu atlīdzību par kaitējumu, kas tām esot ticis nodarīts to lēmumu kļūdainā rakstura dēļ, kurus bija pieņēmuši Polijas pārbaudes iestāžu ierēdņi, un *RWA* vēršanās dēļ pie šiem ierēdņiem, lai tie pieņemu šādus lēmumus.

101 Visbeidzot, attiecībā uz argumentu par to, ka Komisija neesot ievērojusi ECPAK 1. protokola 1. pantu, tas ir jānoraida kā nepieņemams, kā to apgalvo Komisija, jo prasītāju argumentācija šajā saistībā neatbilst Vispārējās tiesas Reglamenta 76. panta skaidrības prasībām.

102 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, pirmais pamats ir jānoraida un tātad ir jānoraida prasība kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

103 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piesprież atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs.

104 Tā kā prasītājām spriedums nav labvēlīgs, tām jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta)

nosprież:

1) prasību noraidīt;

2) *Agria Polska sp. z o.o., Agria Chemicals Poland sp. z o.o., Star Agro Analyse und Handels GmbH* un *Agria Beteiligungsgesellschaft mbH* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Pelikánová Nihoul Svenningsen

[Paraksti]

Satura rādītājs

Tiesvedības priekšvēsture 2

Process "UOKiK" 2

Process Komisijā 3

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi 4

Juridiskais pamatojums 5

Par otro pamatu 5

Par otrā pamata pirmo daļu, kas attiecas uz acīmredzamu kļūdu Savienības interešu par izmeklēšanas uzsākšanu vērtējumā 6

– Vispārīgi apsvērumi 1

– Par iespējamību konstatēt konkurences tiesību pārkāpumu un par izmeklēšanas apjomu 1

– Par judikatūras, kas izriet no 1998. gada 17. jūlija sprieduma "ITT Promedia"/Komisija (T-111/96) un 2010. gada 1. jūlija sprieduma "AstraZeneca"/Komisija (T-321/05), piemērojamību šai lietai 1

Par otrā pamata otro daļu, kas attiecas uz LESD 101 un 102. panta lietderīgo iedarbību 13

Par pirmo pamatu 14

Par tiesāšanās izdevumiem 16